

Werkvoorraad Griffie

Portefeuillehouder: Peter de Vrij

Van team: Team Jeugd

Adviseur: Job Laghuwitz

E-mail: j.laghuwitz@denhelder.nl

Classificatie: **Openbaar**

Kenmerk: **2024-011276**

Begrotingswijziging: **Nee**

Onderwerp: Regiovisie Sociaal Domein 2024-2029

Publiekssamenvatting:

De regiogemeenten hebben, in afstemming met stakeholders, een Regiovisie voor het Sociaal Domein in de Kop van Noord Holland opgesteld.

De Sociaal Domein uitdagingen, waarvoor de gemeenten in de Kop van Noord-Holland staan, komen voor een groot deel overeen. Die uitdagingen zijn groot en urgent. Door kennis, kunde en capaciteit van de vier gemeenten te bundelen kan effectiever en efficiënter worden gewerkt en ontstaat er ruimte voor ontwikkeling waardoor de kans op het realiseren van ambities wordt vergroot.

In de Regiovisie zijn acht ambities opgenomen. De gemeenten in de Kop van Noord-Holland gaan, om deze ambities te verwezenlijken, hun onderlinge samenwerking intensiveren en in partnerschap met de partners binnen het Sociaal Domein, ten behoeve van inwoners, aan de slag om:

- de zorg die nodig is nog beter te organiseren,
- de benodigde, zorgfuncties beschikbaar te houden,
- de leefbaarheid verder te vergroten,
- het mee kunnen doen in de maatschappij te bevorderen,
- het zorglandschap doorlopend te blijven verbeteren.

Geadviseerd besluit

1. de Regiovisie Sociaal Domein Kop van Noord-Holland 2024-2029 vast te stellen.

Bijlagen

1. 2024-011276 Bijlage 1; De Regiovisie Sociaal Domein Kop van Noord-Holland 2024-2029.pdf

Raadsvoorstel:

Aanleiding en context

In de eerste helft van 2023 hebben de wethouders van Den Helder, Hollands Kroon, Schagen en Texel met een Sociaal Domein taak in hun portefeuille, zich gebogen over de uitdagingen en ambities voor het Sociaal Domein. Zij constateerden dat de uitdagingen voor het Sociaal Domein voor een groot deel voor alle gemeenten hetzelfde zijn en dat die uitdagingen groot en urgent zijn. Voor het, ieder voor zich, adequaat oppakken van de uitdagingen, is de lokaal beschikbare kennis, kunde en capaciteit niet toereikend. Het ieder voor zich oppakken zou daarnaast tot gevolg hebben dat de partners binnen het Sociaal Domein die gemeentegrens overstijgend werken, te maken zouden krijgen met vier verschillende aanpakken. Dit zou ten koste gaan van efficiëntie en effectiviteit. Door kennis, kunde en capaciteit te bundelen kan door alle betrokkenen effectiever en efficiënter worden gewerkt en ontstaat ruimte voor ontwikkeling waardoor de kans op het realiseren van ambities wordt vergroot. Er is gekeken naar de meerwaarde van samenwerking en er is gesproken over de wijze waarop vorm gegeven kan worden aan partnerschap. Over al deze zaken hebben de bestuurders in juli 2023 een pamflet opgesteld.

De partners binnen het Sociaal Domein en (afgevaardigden van) gemeenteraden zijn tijdens bijeenkomsten gevraagd te reflecteren op het bestuurlijk pamflet. Onder Sociaal Domein partners verstaan vallen de Adviesraden Sociaal Domein van alle vier de gemeenten, cliëntenraden van welzijnspartners en zorgaanbieders, welzijnspartners (subsidiepartners), onderwijspartners, gezondheidspartners, veiligheidspartners en zorgaanbieders (gecontracteerd).

Bijna 70 organisaties en meer dan 200 personen hebben deelgenomen aan de hiervoor tussen september en november 2023 georganiseerde bijeenkomsten.

Het pamflet en de input die tijdens de bijeenkomsten is verzameld, zijn verwerkt in de nu voorliggende Regiovisie.

Doelen en resultaten

Wat we in het Sociaal Domein doen moet bijdragen aan het realiseren van de ambities die in de Regiovisie zijn opgenomen. De opgaven, het partnerschap, de inkoopstrategie en de governance structuur worden in lijn met de Regiovisie vormgegeven.

De Regiovisie bevat, naast een inleiding, hoofdstukken over de acht ambities, de randvoorwaarden, de samenwerking & het partnerschap en de meerjarenplanning. De acht ambities in de Regiovisie zijn:

1. Een stabiel en waardig bestaan voor iedere inwoner; *We streven ernaar dat alle inwoners, ongeacht hun achtergrond of omstandigheden, een stabiel en waardig bestaan hebben.*
2. Optimaal deelnemen aan de maatschappij; *We streven ernaar dat alle inwoners zich kunnen ontwikkelen en deel kunnen nemen aan de maatschappij. Het optimaal benutten van de talenten en mogelijkheden van de inwoner staan hierbij centraal.*
3. Voorkomen en vroegtijdig verhelpen van problemen; *We streven ernaar om inwoners te helpen bij het voorkomen van problemen en, als er problemen ontstaan, die zo snel mogelijk te verhelpen.*
4. Zo veel mogelijk zelf oplossen; *We streven ernaar dat onze inwoners zo veel mogelijk zelf oplossingen zoeken voor problemen, klachten en tegenslagen en hierbij gebruik maken van personen uit hun directe omgeving.*
5. Veilig, gezond en vitaal; *We streven voor onze inwoners naar een veilige en gezonde leefomgeving in alle levensfasen; van het kansrijk opgroeien tot het vitaal oud worden.*
6. Kwaliteit, op tijd en zo dichtbij als mogelijk; *We streven naar kwalitatief goede en tijdige zorg die bij de inwoner thuis (of zo dicht mogelijk bij dat thuis) wordt geboden.*
7. Gezamenlijke verantwoordelijkheid als basis; *We streven ernaar dat, voor alle vraagstukken waarvoor dat nodig is, de kennis, kunde en capaciteit van alle benodigde partners in het Sociaal Domein vroegtijdig samenkomt om vervolgens vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid een oplossing te vinden. Dit geldt voor vragen van de individuele inwoner en voor vragen die het niveau van de individuele inwoner overstijgen.*
8. Voldoende vrijwilligers, mantelzorgers en professionals; *We streven naar een capaciteit van vrijwilligers en professionals die kwalitatief en kwantitatief in staat zijn om antwoord te kunnen geven op alle, binnen het Sociaal Domein vallende, vragen van onze inwoners.*

In de Regiovisie hebben de vier gemeenten van de Kop van Noord-Holland, met input van de partners uit het Sociaal Domein, vastgelegd wat zij in de periode 2024-2029 in het Sociaal Domein willen bereiken. Daarnaast beschrijft de regiovisie hoe de gemeenten de onderlinge samenwerking en de samenwerking met partners in het Sociaal Domein willen vormgeven. Met de regiovisie als kompas in de hand, kunnen we voor de inwoners:

- de zorg die nodig is nog beter organiseren,
- de benodigde, zorgfuncties beschikbaar houden,
- de leefbaarheid verder vergroten,
- het mee kunnen doen in de maatschappij bevorderen,
- het zorglandschap continue blijven verbeteren.

Wat we in het Sociaal Domein (gaan) doen, moet bijdragen aan het realiseren van de ambities die in de Regiovisie zijn opgenomen.

Kaders en omstandigheden

- De regiovisie is in lijn met de wettelijke kaders die van toepassing zijn op het Sociaal Domein opgesteld.
- De Regiovisie is het resultaat van het bestuurlijk traject (wethouders met Sociaal Domein taak in hun portefeuille) en het proces dat is doorlopen met de partners in het Sociaal Domein. In de Regiovisie is de input verwerkt die door de partners tijdens de genoemde bijeenkomsten is gegeven.
- De Regiovisie sluit aan op andere, aan het Sociaal Domein gerelateerde ontwikkelingen (Hervormingsagenda Jeugd, Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming, Elke regio telt, het Integraal Zorgakkoord, het Gezond en Actief Leven Akkoord en de Regionale agenda onderwijs en zorg).
- Met het vaststellen van de Regiovisie zal de regio voldoen aan de afspraken zoals deze zijn opgenomen in de VNG resolutie Norm voor Opdrachtgeverschap (10-06-2020).

Argumenten en alternatieven

Argumenten

- De grote uitdagingen binnen het Sociaal Domein zijn inhoudelijk voor alle vier de gemeenten gelijk. De uitdagingen, zoals bijvoorbeeld 'Hoe kunnen we problemen bij inwoners voorkomen en vroegtijdig verhelpen', zijn complex. Bundeling van kennis, kunde en (beperkt beschikbare) capaciteit en middelen maken dat effectiever en efficiënter met de uitdagingen aan de slag kan worden gegaan. De regiogemeenten kiezen dan ook voor een regionale visie voor het Sociaal Domein.
- De uitdagingen voor het Sociaal Domein overstijgen de 'klassieke' zuilen van dat Sociaal Domein (Jeugd, Wmo, Arbeidsmarkt&Participatie, Inclusie, Wonen en Veiligheid). De regio kiest dan ook voor een integrale, Sociaal Domein brede, Regiovisie en niet voor een visie per 'klassieke' zuil.

Alternatieven

Het hebben van een regiovisie voor het Sociaal Domein is geen verplichting maar een keuze. Wel hebben alle gemeenten in de regio Kop van Noord-Holland in juni 2020 ingestemd met de VNG resolutie Norm voor Opdrachtgeverschap. Met het instemmen met deze resolutie zijn de gemeenten akkoord gegaan met het opstellen van een regiovisie voor de Jeugdhulp. Met het *niet* vaststellen van een Sociaal Domein brede Regiovisie, zal er dus in ieder geval een Regiovisie voor de Jeugdhulp moeten worden opgesteld. Hierin kunnen dan ook de afspraken die voortvloeien uit de Hervormingsagenda Jeugd worden opgenomen.

Bij het benoemen van de uitdagingen waarvoor de gemeenten in de regio staan als het gaat om het Sociaal Domein, is geconstateerd dat die uitdagingen voor een belangrijk deel de klassieke zuilen van het Sociaal Domein (Jeugd, Wmo, Participatie, Zorg-Onderwijs, Gezondheid) overstijgen. Met andere woorden: Jeugd uitdagingen kunnen voor een deel alleen in samenhang met de andere klassieke Sociaal Domein zuilen worden aangepakt en opgelost. Een regiovisie die zich zou beperken tot Jeugd zou daarmee dus niet (volledig) toereikend zijn.

Ook is geconstateerd dat de uitdagingen voor het Sociaal Domein in de vier gemeenten van de regio voor een belangrijk deel overeenkomen en dat de kennis, kunde en benodigde capaciteit op lokaal niveau in geen van de vier gemeenten toereikend is om deze uitdagingen eigenstandig het hoofd te kunnen bieden. Het niet kiezen voor een Regiovisie Sociaal Domein betekent ook dat niet wordt gekozen voor het gezamenlijk oppakken van de uitdagingen. Gevolg daarvan zal zijn dat er, op basis van de lokaal beperkt beschikbare kennis, kunde en capaciteit, keuzes moeten worden gemaakt over wat we wel en wat we niet kunnen oppakken of dat het gewenste kwalitatieve niveau niet kan worden gehaald.

Bestuurlijke vernieuwing

Dit voorstel vloeit voort uit het in de gemeenten Den Helder, Hollands Kroon, Schagen en Texel genomen besluit over de regionale samenwerking in het Sociaal Domein. In het proces dat heeft geleid tot de Regiovisie en de inrichting van de regionale samenwerking binnen het Sociaal Domein zijn betrokken geweest:

- Wethouders van de gemeenten Den Helder, Hollands Kroon, Schagen en Texel met een Sociaal Domein taak in hun portefeuille
- Adviesraden Sociaal Domein van alle vier de gemeenten
- Cliëntenraden van welzijnspartners en zorgaanbieders
- Welzijnspartners (subsidiepartners)
- Onderwijspartners
- Gezondheidspartners
- Veiligheidspartners
- Zorgaanbieders (gecontracteerd)
- Ambtelijke Sociaal Domein medewerkers

Naast dat de adviesraden hebben deelgenomen aan de bijeenkomsten waarin bij de Sociaal Domein partners input is opgehaald voor de Regiovisie is de Regiovisie ook voorgelegd aan de zes adviesraden van de vier gemeenten. De betrokkenheid van de adviesraden in het hele proces wordt zeer op prijs gesteld. De aanbevelingen die in de verschillende adviezen zijn gedaan, worden meegenomen in het proces dat volgt na de vaststelling van de Regiovisie. De adviesraden zullen in dit vervolgproces nauw betrokken worden.

De adviezen van de adviesraden zijn als bijlage 2 (bundel) toegevoegd aan dit voorstel.

Hieronder een zeer beknopte samenvatting van de adviezen.

- De Adviesraad Sociaal Domein Den Helder heeft een positief advies afgegeven en heeft een tweetal aandachtspunten voor het vervolg meegegeven.
- De Jongerenadviesraad Den Helder sluit in grote lijnen aan op de regiovisie en heeft op een achttal punten toevoegingen en aanpassingsvoorstellen gedaan.
- De Wmo Adviesraad Hollands Kroon heeft een positief advies afgegeven.
- De Cliëntenraad Participatiewet Hollands Kroon heeft aangegeven op dit moment nog geen advies uit te kunnen brengen. De nu voorliggende visie is volgens de cliëntenraad nog te vaag en vrijblijvend en concrete onderbouwing van kosten en baten ontbreken.
- De Adviesraad Sociaal Domein Schagen is in haar CONCEPT advies positief over de voorgenomen intensieve samenwerking tussen de vier gemeenten en de betrokken zorgorganisaties om te komen tot meer kwaliteit van dienstverlening en voorzieningen voor de inwoners van de regio Kop van Noord Holland. De regiovisie is een globale beschrijving waarbij de visie in grote lijnen wordt geschetst en die de ASD kan onderschrijven. De uitwerking van deze visie is op veel aspecten nog onduidelijk en roept vragen, zorgen op welke als aandachtspunten zijn opgenomen in het advies.
- De Adviesraad Sociaal Domein Texel juicht de ontwikkeling dat binnen de regio wordt gezocht naar nauwere samenwerking toe en benoemt een vijftal aantal aanbevelingen voor het vervolgproces.
- De, door de adviesraden benoemde, aanbevelingen en aandachtspunten worden in het vervolgproces zoals dat in de Regiovisie is beschreven onder 'meerjarenplanning' meegenomen.

Met de Cliëntenraad Participatiewet Hollands Kroon zal in gesprek worden gegaan over de vragen die zij nog hebben en worden toegelicht hoe in het vervolgproces doelen worden geconcretiseerd en kosten en baten in beeld worden gebracht.

Duurzaamheid

De Regiovisie levert geen bijdrage aan de fysieke duurzaamheidsambitie. De Regiovisie biedt echter wel de mogelijkheid om te toetsen of we in het Sociaal Domein het goede doen. In de Regiovisie is ook vastgelegd dat we gaan toetsen of we het goed doen. Daarmee is de Regiovisie een middel dat ons helpt om op een duurzame wijze met de beperkt beschikbare middelen om te gaan.

Financiële consequenties

Dit voorstel kent op zichzelf geen financiële consequenties. Het uitvoering geven aan plannen die ten behoeve van de realisatie van de ambities worden opgesteld, kunnen wel financiële consequenties hebben. Deze plannen zullen enerzijds vragen om incidentele uitgaven maar anderzijds structurele besparingen gaan opleveren. In de Regiovisie is opgenomen dat het de opdracht aan allen is om binnen het, voor het Sociaal Domein beschikbare, financiële kader te blijven.

Uitvoering en planning

De planning voor de stappen die, na vaststelling van de regiovisie, wordt gemaakt, maakt onderdeel uit van de Regiovisie (hoofdstuk 5, Meerjarenplanning). Het jaar 2024 staat in het teken van voorbereiding. De structuur van het partnerschap, het per opgave samenstellen van een groep van organisaties met specifieke kennis, kunde en capaciteit rond de opgave, het inventariseren van lopende en gewenste ontwikkelingen, het concretiseren van plannen, het prioriteren en het in een tijdpad plaatsen van die plannen staan in dat jaar centraal. Vanaf 2025 worden de gemaakte plannen geïmplementeerd en uitgevoerd. Daarna loopt het proces voor de verschillende opgaven mogelijk anders en kan de planning in tijd verschillen. De periode 2027 – 2029 zal in het teken staan van evalueren en borgen.

Communicatie

Na vaststelling van de Regiovisie vindt communicatie plaats over de Regiovisie. Dit gebeurt op het niveau van de inwoners, de Sociaal Domein stakeholders en de interne gemeentelijke organisaties. De communicatie wordt gecoördineerd vanuit de gemeente Den Helder.

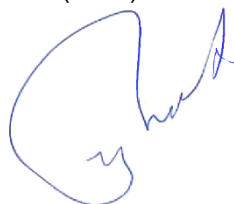
Den Helder, 19 maart 2024

Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

burgemeester
J.A. (Jan) de Boer MSc.



secretaris
M.J. (Marc) Pothast





CONCEPT - Raadsbesluit

Raadsvergadering d.d.	
Besluit nummer	2024-011276
Onderwerp	Regiovisie Sociaal Domein 2024-2029

De raad van de gemeente Den Helder;

gelezen het raadsvoorstel van het college van burgemeester en wethouders van Den Helder van 19 maart 2024,

besluit:

1. de Regiovisie Sociaal Domein Kop van Noord-Holland 2024-2029 vast te stellen.

Aldus besloten in de raadsvergadering van